

delek, drugi učitelj pa drugi oddelek. Delo traja $8\frac{1}{2}$ ur na dan, a v soboto popoldne je prosto, da si učitelji skupno ogledajo znamenitosti dunajske. Orodje v Neulerchenfeld-u je izborno, kar pa v Neubau-u menda ni; in to tudi menda nekaj pripomore. Vsemu temu pritrđita tudi gg. Levstek iz Idrije in Janovsky iz Ljubljane, katera sta ta tečaj pred nekaj leti obiskovala. Stanovanje se dobi v šoli in se za ves čas plača 7 gld. in za obrabljenje orodja in materijala plača se 8 gld. Izdelki so lastnina dotičnih učiteljev. Vožnja na Dunaj stane po južni železnici tja in sem 21 gld. in prej omenjeni izdatki 15 gld. Ako je učitelj od Ljubljane oddaljen, računati se mora vožnja do Ljubljane in drugi troški tudi najmanj 5 gld. To bi znašalo vkup 41 gld. Ako torej učitelj dobi podpore 80 gld., gotovo mora jako štedljivo živeti, malo jesti, še manj pa piti, da zamore 5 tednov z 39 gld. shajati. Dunaj je lep a drag, osobito za ptujce, ki si ne vedo pomagati. Prav je dejal torej Krpan: Kdor če iti na Dunaj, mora pustiti trebuh zunaj?

Ako sem kateremu gg. tovarišev s tem kaj vstregel, me bo prav veselilo. Izvoli pa naj si vsakdo, kakor mu bolj ugaja.

Anton Požar.

Iz Starega Trga pri Poljanah. (Dobrotnik naše šole.) Naša šola ima v osebi vč. g. dr. Jurija Štrbenca, dekana v Leskovci velikega dobrotnika. Kadar pride gospod doktor v svoj domači kraj, razveseli se šolska mladina, ker vé, da bo prišel prijazen gospod tudi v šolo, da se prepriča o nje napredku. V šoli spodbuja gosp. dekan svoje male rojake k marljivosti in lepemu vedenju ter obdaruje po učiteljih pohvaljene. Šolska knjižnica ima nad šeststo zvezkov, večinoma podarjenih po našem dobrotniku. Lansko leto je poslal kar celi zaboj knjig za župno in šolsko knjižnico, mej njimi šolski celega Valvasorja. Vsako leto vpiše blagi dobrotnik šolo v „Matico Slovensko.“ Pripomogel je, da se je napravila krasna šolska zastava. Da se preskrbê revni učenci vsako leto s potrebnimi šolskimi stvarmi, vpisal je vč. g. dekan te dni našo dvorazrednico kot ustanovnico „Narodne Šole“. Bog mu povrni stotero!

Te in še druge dobrote skazal je g. dr. Štrbenec šoli, v katerej je prejel prve nauke. Kar je pa storil družega dobrega svojemu rojstnemu kraju, nečem popisavati — samo to naj omenim, da je onisnil lani župni cerkvi krasne nove zvonove, ki bodo še poznim rodovom oznanjali njegovo veliko ljubezen do rojstnega kraja!

Bog daj slovenskim šolam več takih dobrotnikov, kakor je vč. gospod dr. Jurij Štrbenec!

Zc.

Vestnik.

Osobna vest. G. Bogomir Reyer je postal pomožni učitelj v Podkrajju v postojnskem okrajju.

Vojteh Ribnikar †. Predsednik „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ g. Vojteh Ribnikar, nadučitelj v Logatcu, je dne 26. mal. travna umrl. N. v m. p.!

Umrl je dne 16. mal. travna g. Matej Močnik, upokojen učitelj v Ljubljani. Kaj več o njem pričemo v prihodnji številki. — Francišek Peterlin †. Dne 19. mal. travna t. l. je umrl gosp. Francišek Peterlin, učitelj v Kolovratu. N. v m. p.!

Nova nadzornika za obrtno-nadaljevalne šole na Kranjskem. Gospoda Francišek Levec, c. kr. realni profesor in okrajni šolski nadzornik, in Jožef Vesel, učitelj na c. kr. obrtni strokovni šoli v Ljubljani, imenovana sta c. kr. vladnima komisarjema za nadzorovanje vseh obrtno-nadaljevalnih šol na Kranjskem. Doslej sta te šole nadzorovala profesorja c. kr. državne obrtne šole v Gradci, gg. Kneschaurek in pl. Siegl, oba neveščta slovenskega jezika, dasi so skoraj vse te šole slovenske. Kakšno je bilo torej to nadzorstvo! O tem nadzorstvu se je tudi v deželnem zboru že govorilo. Visoka c. kr. deželna vlada je pač tudi sama spoznala, da je tu treba prenaredbe in je v nadzorovanje teh šol priporočila moža, ki poznata naše razmere. Na Kranjskem so obrtno-nadaljevalne šole: v Ljubljani na državni realni in na I. in II. mestni deški ljudski šoli (na zadnjih dveh so pripravljajni tečaji), v Kamniku, v Kranju, v Škofji Loki, v Trziči, v Radovljici, v Št. Vidu nad Ljubljano, v Postojni, v Novem mestu (na gimnaziji), v Ribnici, v Kočevju (na gimnaziji), v Krškem, v Metliki.

Vsled potresa so v Ljubljani vse javne in zasobne ljudske šole zaprte za mesec dni. Kar šolskih poslopij ni tako poškodovanih, da bi bilo nevarno v njih prebivati, porabila so se za ustanovitev takih rodbin, katere so bile iz svojih stanovanj deložirane, deloma za nastanovitev dveh kompanij pijonirjev. Mestni in državni uradniki v Ljubljani dobe, kakor se čuje, draginjske doklade, ker so se v Ljubljani živila zelo podražila in ker je mnogo uradnikov brez stanovanj in ti si morajo na raznih krajih iskati prenočišč, kar prouzroči mnogo izdatkov. Uradniki torej s svojo navadno plačo ne morejo izhajati. V enakem položaji so mestni učitelji, kateri pa niso ne državni, ne mestni uradniki, ker so plačani iz normalno-šolskega zaklada, torej od dežele. Pravično bi bilo, da tudi sl. deželni odbor v tej stiski skrbi za mestne učitelje in jim dovoli izredno draginjsko doklado, kajti s tem da je pouk popolnoma prenehal, odpadli so učiteljem vsi stranski dohodki iz takozvanih posebnih ur in iz zasobnega pouka, njih plača pa je že samo na sebi nižja od plače državnih in mestnih uradnikov.

Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta je daroval »učiteljski prijatelj« iz Kranja 40 K; »durak-igralci« v Kranju 1 K 20 h; sl. posojilnica v Ribnici 20 K; g. Ivan Mahkot c. kr. vladni svetnik 20 K. Stotera hvala vsem darovalcem!

Iz „Zaveze slov. učit. društev.“ Predsedništvo „Zaveze“ se obrača do vseh slovenskih učiteljskih društev z uljudno prošnjo, da naj blagovoli naznati do konca vel. travna predmet, o katerem naj se razpravlja pri letošnjem občnem zboru „Zaveze“. V slučajih, da se ne oglasi do tega časa nobeno predavanje, določil bode upravni odbor „Zaveze“, vsled lanskega sklepa delegacij, predmet, o katerem se bode razpravljalo pri letošnjem občnem zboru. — Čas letošnjega občnega zbora se objavi v jednej prihodnjih številkih.

Ob jednom pozivlje predsedništvo „Zaveze“ vse one gg. učitelje in učiteljice, ki še niso vpsolali nabiralnih pol „knjižnice za mladino“, da blagovollijo isto kmalu poslati. — Pač sramotno bi bilo, ko bi pričeto podjetje, katero je sedaj še v povojih, moralo zaspati vsled brezbriznosti naše. Lepo je že število naročnikov, a še vedno premajhno, da bi se zamoglo brez strahu gledati v bodočnost.

Predsedništvo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Dolenjem Logatcu,
dné 20. mal. travna 1895.

Ivan Šega s. r.,
t. č. tajnik.

Vojteh Ribnikar s. r.,
t. č. predsednik.

Vabilo k rednemu občnemu zboru podpornega učiteljskega društva v dan 2. vel. travna t. l. ob 10. uri predpoludne v Sežani. Dnevni red: 1. O vprašanih ljudski šoli sploh. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev pregledovalcev računov. 5. Volitev novega odbora. 6. Raznoterosti.

K obilni udeležbi uljudno vabi odbor „Učiteljskega društva“ za Sežanski okraj.

Učiteljsko društvo Kranjskega okraja zboruje dné 9. vel. travna dopoludne ob 10. uri v Kranji z istim vzporedom, kakor je bil določen na 10. mal. travna. Radi važnih točk prosi polnoštevilne udeležbe
odbor.

Novomeško okrajno učiteljsko društvo bode odkrilo dné 2. vel. travna umrlima tovarišema Vrančiču in Perkotu nagrobna spomenika in sicer prvemu v Zagrađcu, drugemu pa v Ambrusu.

V „Navodilu za šolske vrtove“, stoji letos zopet v nemškem tekstu „Forstobstbäume“ namestu „Formobstbäume“ in torej je tudi slovenski tekst: „gozdna sadnosna drevesa“ namestu oblikovni „prilikkovei“ napačen, kar naj se blagovoli vzeti naznanje.

Razpis častnih nagrad. Od več strani se je v novejšem času izrazila želja, naj bi Matica močnejše gojila v svojih društvenih knjigah leposlovje. Da tej želji ustreže ter pospeši razvoj slovenske pripovedne književnosti, razpisuje „Slovenska Matica“ po določilih „Jurčič-Tomšičeve ustanove“ 200 goldinarjev častne nagrade izvorni povesti slovenski, obsejajoči najmanj 10 tiskovnih pol. Ko bi pa ne došla nobena takšna povest, razpisujeta se zajedno tudi dve častni nagradi po 100 goldinarjev, tudi dvema izvirnima povestima, obsejajočima najmanj po 5 tiskovnih pol, oziroma dvema daljšima epičnima pesmima, ali pa jedni povesti in jedni daljši epični pesmi. Spisi, ki se poganjajo za častno nagrado, morajo biti takšni, da po obliki in vsebini zadostujejo umetniškimi zakonom pripovedne književnosti v obče, poleg tega pa še književnim namenom „Slovenske Matice“ posebej. Pisatelji, katerim se prisodijo častne nagrade, prejmo vrhu tega za svoja dela še navadne pisateljske nagrade, katere plačuje „Slovenska Matica“ vsled § 12. svojega opravilnega reda po 25—40 gld. za tiskovno polo. Rokopise je brez pisateljevega imena pošiljati odboru „Slovenske Matice“ do 1. kimovca 1895. leta.

Pisateljevo ime je pridejati rokopisu zapečateno in opremljeno z dotičnim geslom. Ker hoče odbor s tem razpisom ustreči veliki večini Matičnih udov ter jim v roke podati lepo zabavno knjigo, pričakuje, da se slovenski pripovedni pisatelji primerno odzovejo njegovemu pozivu.

V Ljubljani, dne 10. mal. travna 1895.

Fr. Levce,
predsednik.

E. Lah,
tajnik.

Slovenska višja dekliska šola. Učni načrt za ta velevažni zavod, kateri ustanovi kakor znano, mestna občina ljubljanska v proslavo 50 letnega vladanja cesarja Franca Josipa in katerega I. tečaj se otvori s prihodnjim šolskim letom in sicer za sedaj v provizorično najetih prostorih, je ravnokar v vseh podrobnostih dodelan ter pride v jedni prihodnjih sej občinskega sveta na razpravo.

V proslavo cesarjeve petdesetletnice je sklenil kranjski deželni zbor sledeče: 1. Povodom praznovanja 50letnega vladanja Nj. Veličanstva cesarja Franciška Jožefa I. ustanovil dežela 50 ustanov po 50 gld. za revne hirajoče osebe, ki imajo na Kranjskem domovinstvo, in odloči dalje svoto 500 gld. za sirotinske namene. 2. Deželnemu odboru se naroča, da v prihodnjem zasedanji predloži statut o obeh ustanovah ter stavi primerne nasvete glede drugih odredb, katere se bodo izvršile povodom praznovanja 50letnice vladanja Nj. Veličanstva.

Zahvala. Nižeje podpisano šolsko voditeljstvo se prisrčno zahvaljuje prečastitemu gospodu Ivanu N. Hladniku, vikarju v Črnem vrhu pri Idriji za obilo število lepih, šolarske knjižnici najprimernejših, vezanih in nevezanih novih knjig in knjižic, katere je blagovolil podariti tukajšnji šolarski knjižnici.

Ker je ta blagi gospod tu podpisani šoli uže 8 let tako naklonjen, mora se on imenovati po pravici prvi dobrotnik, podpornik in ustanovitelj tukajšnje šolske knjižnice.

Naj bo pa blagi gospod tudi prepričan, da naši revni učenci, katere je on o sv. Nikolaji s toplo zimsko obleko preskrbel, in deklice, katerim je nakupil učnih pripomočkov za ženska ročna dela njegovih daril nikoli ne bodo pozabili, pač pa se ga vedno hvaležnim srecem radi spominjali. Bog ohrani! Bog mu povrni vse stotero!

Voditeljstvo ljudske šole v Rovtah, dne 10. mal. travna 1895.

Alojzij K. Sežun, učit.-voditelj.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 247

o. š. sv. Na štirirazredni Franc-Jožefovi ljudski šoli v Črnomlju se potrebuje začasno učiteljsko moč z letno plačo 360 gld.

Prošnje oddajati je do 10. vel. travna t. l. pri c. kr. okr. šol. svetu v Črnomlju.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 11. mal. travna 1895.

Št. 238

o. š. sv. Na jednorazrednici v Adlešičih je razpisana služba učitelja-voditelja z letno plačo 500 gld. in doklado 30 gld. in prostim stanovanjem v stalno oziroma začasno nameščenje.

Prošnje je vlagati do 10. vel. travna 1895 pri c. kr. okr. šol. svetu v Črnomlju.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 9. mal. travna 1895.

Št. 573

o. š. sv. Na jednorazredni ljudski šoli v Svibnjem je stalno ali začasno popolniti službo učitelja in šolskega voditelja z letno plačo 450 gld. opravilnino 30 gld. in stanarino 80 gld.

Prosilci za to službo naj vlagajo svoje pravilno opremljene prošnje zakonitim putem semkaj do 16. vel. travna 1895.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 16. mal. travna 1895.

Št. 599

o. š. sv. Na jednorazredni ljudski šoli v Trzišči pri Mokronogu je stalno ali začasno popolniti službo učitelja in voditelja z letno plačo 500 gld. opravilnino 30 gld. in prostim stanovanjem v šolskem poslopji.

Pravilno opremljene prošnje za to službo naj se predpisanim putem semkaj vlagajo do 20. vel. travna 1895.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 22. mal. travna 1895.